

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Hlubočky, okres Olomouc

Olomoucká 116, 783 61 Hlubočky

Identifikátor školy: 600 140 709

Termín konání inspekce: 15. - 17. září 2003

Čj.:	M2 – 1008/03-005191
Signatura:	om2cx102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech matematika a tělesná výchova na obou stupních školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech matematika a tělesná výchova na obou stupních školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a tělesná výchova na obou stupních školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Hlubočky, okres Olomouc byla zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení poslední platnou změnou rozhodnutí čj. 31 478/02-21 ze dne 6. prosince 2002 jako příspěvková organizace.

Škola má ve školním roce 2003/2004 celkem 13 tříd, průměrný počet žáků ve třídě je 22. Kapacita školy je využita na 79 %. Škola sdružuje školní družinu s kapacitou 50 žáků a školní jídelnu s kapacitou 530 jídel.

Prostory školy tvoří 2 budovy vzdálené od sebe 2 km. V budově školy v Hlubočkách-Dukle je 6 tříd, v nichž jsou umístěni žáci 1. – 3. ročníku a obě oddělení školní družiny. V Hlubočkách-Vsi jsou třídy 4. – 9. ročníku, 3 odborné učebny, školní jídelna a tělocvičná hala.

Výuka je organizována podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Rada školy není zřízena.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální zabezpečení výuky je z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelek ve školním roce 2003/2004 velmi dobré. Pouze jedna z učitelek na 1. stupni nemá požadovanou kvalifikaci, v současné době však ukončila 3. ročník dálkového magisterského studia Učitelství pro 1. – 5. ročník základní školy. Výuka sledovaných předmětů matematika a tělesná výchova je zabezpečena učitelkami, které splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Kvalifikační podmínky splňuje také ředitelka školy. Výchovná poradkyně vykonávala svou funkci teprve jeden školní rok, studium výchovného poradenství dosud neabsolvovala.

Uplatňovaný styl řízení s přesně definovanými kompetencemi je funkční, promyšlená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy a má příznivý dopad na výchovně-vzdělávací proces. Vedení školy v řídicí práci reaguje na podněty a připomínky pracovníků, vytváří nestresující podmínky pro práci všech zaměstnanců.

Transfer informací mezi vedením a pracovníky je organizačně zajištěn, pravidla toku informací v rámci vnitřního informačního systému jsou při zachování fungující zpětné vazby stanovena.

Při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů využívá vedení školy metodické orgány, jejichž činnost je plánovaná, systematická a zahrnuje vyváženě oblast organizační i metodickou se zaměřením na výběr metod a forem práce s cílem dosažení maximální efektivity výuky. Nedostatky byly v oblasti plánování učiva matematiky ve školním roce 2002/2003.

Zavedený systém vedení zaměstnanců umožňuje jednotlivcům i metodickým orgánům podílet se na organizaci činnosti školy tak, aby byly efektivním způsobem naplňovány výchovně-vzdělávací cíle školy. Ředitelka školy vychází z dobré znalosti svých podřízených, z důsledně prováděné kontroly, přijímání příslušných opatření a vhodné motivace.

Kontrolní systém postihuje všechny oblasti činnosti školy, kontroly ve vztahu k výchovně-vzdělávacímu procesu jsou plánované, časově vyvážené. Pro sledování kvality pedagogické práce jsou využívány vhodné nástroje, nebyly zjištěny nedostatky v dodržování učebních osnov matematiky na 1. stupni školy. Plnění stanovených úkolů je průběžně a prokazatelně vyhodnocováno. Realizované hospitace poskytují vedení školy dostačující množství podkladů pro hodnocení kvality výchovně-vzdělávacího procesu i práce jednotlivých učitelů. Z hospitačních záznamů vyplývají jasné závěry a přijímaná opatření k nápravě.

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je věnována výrazná podpora. Při výběru akreditovaných vzdělávacích akcí vedení školy respektuje zájmy samotných pedagogů a přihlíží také k potřebě zajistit odborný růst učitelů a tím vytvořit optimální personální podmínky pro realizaci vzdělávacího programu. Dvě začínající učitelky, absolventky vysoké školy, byly svěřeny do péče zkušených uvádějících učitelek.

Vedení školy akceptuje návrhy učitelů na zlepšení práce školy. Pravidelně seznamuje všechny pracovníky s výsledky prováděných kontrol. Vytvořený systém hodnocení pracovníky vhodně motivuje a stimuluje.

Personální podmínky umožňují efektivní vzdělávání a výchovu, jejich úroveň je velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka matematiky probíhá v dostatečně prostorných, esteticky upravených kmenových učebnách. Školní nábytek je průběžně obnovován, ostatní školní prostory jsou účelně vyzdobeny. Žáci pracují s platnými učebnicemi a dalšími učebními texty. Vybavení převážně staršími učebními pomůckami umožňuje realizaci vzdělávacích cílů, řada pomůcek však zůstává nevyužita. Učitelé mají k dispozici i potřebnou didaktickou techniku (zejména zpětný projektor). Počítačová učebna vybudovaná v rámci projektu INDOŠ je zatím využívána minimálně. Pořizování nového vybavení je prováděno plánovitě na základě požadavků vyučujících.

Výuka tělesné výchovy na 1. stupni probíhá v malé tělocvičně opatřené nevhodným povrchem. Venkovní sportovní plochy v blízkosti školy využívané pro výuku mají prašný, případně nerovný travnatý povrch. Pro plnění učebních osnov jsou pouze vyhovující.

Výuce tělesné výchovy na 2. stupni školy slouží nová, nadstandardní, prostorově dostatečně dimenzovaná sportovní hala, která sama o sobě působí ve výuce jako pohybově motivující faktor. Venkovní hřiště s běžeckou dráhou je vzdálené od školy 10 minut chůze. Jeho povrch je nerovný, neudržovaný, včetně doskočiště pro skok daleký.

Většina běžně používaných pomůcek, zvláště na 2. stupni školy, je nových a jsou v dostatečném sortimentu i množství.

Sportovní hala slouží i pro sportovní oddíly a veřejnost .

Materiálně-technické zdroje jsou využívány, kontrola vedením školy je v této oblasti koncepční.

Materiálně-technické podmínky školy pro výuku matematiky a tělesné výchovy jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

- Výuka je realizována podle platných učebních dokumentů. Učební plán je dodržen v plném rozsahu. Navýšení týdenní hodinové dotace v 8. a 9. ročníku o 1 hodinu bylo provedeno v souladu s metodickým pokynem MŠMT. Kontrolou třídních knih školního roku 2002/2003 bylo zjištěno, že v matematice zejména ve 3. a 5. ročníku nebyly plně dodrženy učební osnovy, některé záznamy v předložené dokumentaci (třídní knihy) průkazně nezachycují průběh vzdělávání.

Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů, dílčí nedostatky byly zjištěny v plnění učebních osnov matematiky ve 3. a 5. ročníku.

- Vedení školy svými kontrolními mechanismy (např. četnými hospitacemi, kontrolou třídních knih) uvedené nedostatky nezjistilo.

Kontrola naplňování učebních osnov není dostatečně účinná.

- Organizace a řízení výchovně-vzdělávacího procesu (počty hodin v jednom dni, v jednom sledu, délky přestávek atd.) probíhá v souladu s platnou právní normou. Skladba rozvrhu hodin respektuje obecné didaktické a psychohygienické zásady. Školní řád je vytvořen s ohledem na podmínky školy, vytváří dostatečný prostor pro rozvoj osobnosti žáka. V jednom případě nevhodně zasahuje do kompetencí rodičů. Informační systém vůči žákům i rodičům je promyšlený, umožňuje rychlý a včasný přenos informací ke všem subjektům. Žáci mohou prezentovat své názory prostřednictvím schránky důvěry, v minulém školním roce byla využívána minimálně. Zpětnou vazbou pro vedení školy jsou zejména informace a podněty získané na pravidelných jednáních s Radou rodičů a zastupitelstvem obce.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

- Druhým rokem vykonává funkci výchovného poradce zkušená učitelka, která zatím v této oblasti nezískala potřebné vzdělání. Má velmi podrobně a konkrétně rozpracovanou pracovní náplň zahrnující oblast metodickou, poradenskou, informační a kontrolní. Neopomíjí evidenci a práci s žáky s výukovými a výchovnými problémy, spoluprací s kompetentními orgány, řeší problematiku volby povolání. Současně vykonává funkci školního metodika prevence sociálně patologických jevů (SPJ). Spojení obou těchto funkcí není optimální. Pro úřední jednání má stanovené konzultační hodiny, po dohodě mohou rodiče přijít kdykoliv. Prevence SPJ je prováděna cílevědomě, vychází z minimálního preventivního programu, na realizaci cílů se podílejí prakticky všichni pedagogičtí pracovníci. Zjištěné problémy jsou operativně řešeny a jsou přijímána opatření k zamezení výskytu SPJ i výchovná opatření směrem k žákům.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšování výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Rozvržení učební látky na školní rok 2003/2004 obsahově koresponduje s učebními osnovami, pouze v 5. ročníku bylo naplánováno učivo nad rámec osnov (např. kapitoly o úhlech, vzájemná poloha kružnic). Na 2. stupni je zajištěna kontinuita výuky i optimální střídání aritmetiky (algebry) a geometrie. Vzdělávací cíle sledovaných hodin učitelky stanovily adekvátně vzhledem k aktuální úrovni vědomostí žáků.

Z osmi vyučujících matematiky pouze jedna nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost neměla vliv na kvalitu výuky i uplatňování vhodných metod práce. Hospitace byly provedeny ve 2. – 9. ročníku u sedmi učitelek

Většina hospitovaných hodin měla ucelenou stavbu, střídání frontální a samostatné práce bylo účelné. Učitelky kladly důraz jak na mechanické zvládnutí učiva, tak i na rozvoj logického myšlení, představitosti, využívání algoritmů a hledání alternativních řešení. Způsob vedení hodin poskytoval žákům i učitelkám okamžitou zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva. Pracovní tempo zpravidla umožňovalo všem žákům aktivní zapojení, diferencované zadávání úkolů podle jejich schopností bylo uplatňováno minimálně. K optimální psychohygieně výuky na 1. stupni přispívala krátká relaxační cvičení a zařazování soutěží, pozitivní účinek na 2. stupni mělo vhodné střídání činností. V některých hodinách však byl tento aspekt opomíjen. Ke zlepšení názornosti a efektivity vzdělávání používaly učitelky často vlastní učební pomůcky, chyběly číselné osy. Potřebnou pozornost věnovaly práci s učebnicemi a dalšími texty. Didaktická technika byla využívána ojediněle, ale účelně.

Účinná motivace byla založena na aplikaci problémových úloh a příkladů z praxe s využitím zkušeností žáků. Motivace známkou za rychlost a přesnost byla zajímavá jen pro skupinu žáků. Vstupní motivace se často omezila pouze na sdělení výukových cílů. Ve většině hodin žáci pracovali se zájmem, aktivně, měli dostatek prostoru pro vyjádření a zdůvodnění názoru. Pouze v malé míře nebyly rozvíjeny jejich komunikativní dovednosti, chyběl větší prostor pro diskusi. Na převládající příznivou pracovní atmosféru měly vliv vzájemný respekt, verbální projev učitelek a jejich pozitivní přístup k žákům.

Slovní hodnocení výkonů žáků mělo povzbuzující účinek, motivačně působila i případná klasifikace. K sebehodnocení nebyli žáci vedeni. Vzhledem k termínu inspekce byla četnost klasifikace minimální.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na 1. a 2. stupni základní školy

Týdenní hodinová dotace předmětu tělesná výchova odpovídala učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola. Vzhledem k přecházení na venkovní hřiště mimo areál školy je výuka na 2. stupni školy organizována v dvouhodinových vyučovacích jednotkách.

Tělesnou výchovu na obou stupních školy učí celkem sedm vyučujících, z nichž jedna na 1. stupni nesplňuje kvalifikační předpoklady stanovené platnými předpisy a jedna nemá tento předmět ve své aprobaci. Uvedená skutečnost se negativně projevila na části sledované výuky.

Učivo bylo rozvrženo do měsíčních bloků s ohledem na vstupní úroveň pohybových dovedností žáků a materiální podmínky školy. Rozvržení učiva však postrádalo vnitřní diferenciaci, kontinuitu mezi jednotlivými ročníky a konkretizaci cílů. Tyto skutečnosti se odrazily v neprůkaznosti zápisů v povinné pedagogické dokumentaci a neumožňovaly účinnou kontrolu průběhu vzdělávání. Dílčím nedostatkem části sledované výuky byla

nevhodná aplikace některých organizačních forem, výrazně dominující role učitele, chybějící motivace, jednotvárnost, menší fyziologická účinnost a nízká efektivita využití vyučovacího času.

Část vyučovacích jednotek se vyznačovala činnostním charakterem a velmi dobrou kázní, zvláště na 1. stupni, a účelnou strukturou. Příprava na ně byla svědomitá, organizace většiny z nich propracovaná, vzájemná komunikace bezproblémová. Žáci byli směřováni k redukci špatných pohybových návyků, vedeni k toleranci a respektování spolužáků.

Škola disponuje dobrým materiálním potenciálem, který byl ve výuce využíván.

Vzhledem k termínu inspekce byla klasifikace ojedinělá, nestresující, její kritéria byla přiměřená a způsob provedení motivující.

Všichni vyučující ve sledovaných vyučovacích jednotkách dbali na bezpečnost výuky a dodržovali předpisy BOZP.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na obou stupních školy byly dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech škola využívá běžnou klasifikaci, jejíž výsledky analyzuje na jednáních pedagogické rady a v rámci předmětových komisí. V matematice využívají učitelé čtvrtletní písemné práce.

Úroveň výsledků vzdělávání a výchovy je ověřována porovnáním dosažených výsledků žáků v soutěžích a olympiádách a jejich úspěšností při přijetí na další typy škol.

Hodnocení těchto výsledků je uvedeno ve Výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 2002/2003.

Úroveň vzdělávání a výchovy byla ve sledovaných předmětech celkově dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina vydaná Obcí Hlubočky dne 18. září 2002 není v souladu s posledním platným Rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným MŠMT dne 6. prosince 2002 pod čj. 31 478/02-21.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace školy
2. Zřizovací listina vydaná Obcí Hlubočky dne 18. září 2002
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 6. prosince 2002 pod čj. 31 478/02-21
4. Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (třídní knihy kontrolovaných tříd, třídní výkazy všech tříd, vybrané katalogové listy žáků, rozvrh hodin, řád školy, kniha úrazů, záznamy z jednání pedagogické rady školního roku 2002/2003 a 2003/2004), doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání učitelů kontrolovaných předmětů

5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
6. Hospitační záznamy ředitelky a zástupkyně ředitelky školy
7. Tematické plány učiva kontrolovaných předmětů na školní rok 2003/2004
8. Organizace školy na školní rok 2003/2004
9. Záznamy o činnosti metodických orgánů ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
10. Vzorek sešitů, žákovských knížek, všechny písemné práce žáků z matematiky
11. Plán práce školy pro školní rok 2003/2004
12. Výkaz o základní škole podle stavu k 30. září 2002
13. Minimální preventivní program na školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Ve školním roce 2003/2004 jsou personální podmínky pro vzdělávání a výchovu příznivé, téměř všichni učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vedení školy vytvořilo funkční organizační strukturu s kvalitním vnitřním informačním systémem. Způsob vedení zaměstnanců je efektivní, ředitelka školy vychází z dobré znalosti svých podřízených, z důsledně prováděné kontroly, přijímání příslušných opatření včetně vhodné motivace, a vytváří tak příznivé podmínky pro jejich seberealizaci a kreativitu.

Materiální podmínky školy umožňují realizovat výuku ve stanoveném rozsahu. Zabezpečení učebnicemi je velmi dobré, učebními pomůckami a didaktickou technikou průměrné.

Učební plán zvoleného vzdělávacího programu je plněn. Probírané učivo školního roku 2002/2003 v matematice na 1. stupni plně neodpovídalo učebním osnovám. Kontrolní systém v této oblasti nebyl dostatečně účinný. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu vyhovuje potřebám žáků, je v souladu s platnou právní normou. V průběhu kontrolované výuky matematiky, zejména na 2. stupni byly používány metody a formy práce aktivizačního charakteru, část výuky na 1. stupni byla vedena stereotypním způsobem. Vyučovací jednotky tělesné výchovy se vyznačovaly činnostním charakterem a velmi dobrou kázní, zvláště na 1. stupni. Žáci byli vedeni k redukci špatných pohybových návyků. Dílčím nedostatkem části sledované výuky byla nevhodná aplikace některých organizačních forem, výrazně dominující role učitele, menší fyziologická účinnost a nízká efektivita využití vyučovacího času. Škola věnuje náležitou pozornost prevenci sociálně patologických jevů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Michal Kalabis	Kalabis v.r.
Členové týmu	Mgr. Zdeněk Krejčířík	Krejčířík v.r.
	Mgr. Vít Široký	Vít Široký v.r.
Kontrolní pracovnice Hana Vyhnálková		

V Olomouci dne 22. září 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. října 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Anna Prstková

Anna Prstková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje Mgr. Miroslav Gajdůšek odbor školství mládeže a tělovýchovy Kosmonautů 8 779 00 Olomouc	17. října 2003	m2-1008/03-005191
Obec Hlubočky OÚ Hlubočky, Olomoucká 17	17. října 2003	m2-1008/03-005191

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.